

SO-dagarna 2016

Förra årets
konferens fick betyget
4,6 av 5 möjliga

- Digitala verktyg som underlättar SO-undervisningen
- Bra bedömningsuppgifter med rimlig arbetsbörda som testar av förmågorna
- Källkritik i alla SO ämnen – konkreta verktyg och metoder
- Språkutvecklande undervisning i SO – konkreta verktyg och arbetssätt för bättre läs- och begreppsförståelse
- Hur du kan bryta invanda tankemönster och få eleverna att diskutera mer nyanserat inom SO
- Öka din kunskap om extremism och våldsbejakande beteende – förebyggande arbete och hur du fångar upp signaler i klassrummet

SAMARBETSPARTNERS:

Moderator

STEN HAGBERG
Lärarnas Riksförbund

Speciellt inbjuden

CHRISTER MATTSSON
Segerstedtinstitutet

MORGAN ANDERSSON
Sannaskolan

LOTTA JANKELL
Globala gymnasiet

CECILIA JOHANSSON
Helenelundsskolan

ÅRETS LÄRARE
2015

GULDÄPPLE-
FINALIST 2015

Talare

MARIA BJERREGARD
Stockholms universitet

MIKAEL BRUÉR
Fagrabäckskolan

SUSANNA SJÖSTRAND
Örtagårdsskolan

ANNIKA LUNDÉN
NINA FRISTEDT
Västra Ramlösa skola

MIKE A OLIVECRONA
Factlab

9.00 REGISTRERING MED KAFFE OCH SMÖRGÅS

9.30 MODERATOR STEN HAGBERG INLEDER KONFERENSEN

Sten är ledare för Lärarnas Riksförbunds Forum för humaniora och samhällsvetenskap.

9.40

Hur vi kan arbeta förebyggande som lärare för att förhindra extremism och våldsbejakande beteenden i klassrummet – konkreta verktyg och metoder

Du som lärare i SO möter många olika slags elever och åsikter i ditt klassrum. I det här passet får du veta mer om hur du som lärare kan förebygga extremism och våldsutövande beteende samt hur du bemöter radikala åsikter på bästa sätt.

- Högerextrema rörelser, vänsterextremism och islamistisk våldsbejakande extremism – så ser det ut i Sverige
- Mekanismerna bakom extremism och våldsbejakande beteende – perspektiv på varför ungdomar tar del i våldsutövande rörelser
- Orsaker bakom rekrytering till våldutövande rörelser
- Lär dig distinktionen mellan extremism och våldsutövande extremism – i en demokrati är det tillåtet att vara både radikal och extrem
- Så kan du som lärare påverka utvecklingen i positiv riktning – fungerande verktyg och metoder
- Balansen mellan att förstå och fördöma extremism och hur vi kommunicerar det till eleverna
- Metoder för dig som SO-lärare att bemöta intoleranta och extrema åsikter med hänsyn till åsiktsfriheten utan att bli åsiktspolis

Hur kan du bryta invanda tanke-mönster och få eleverna att diskutera mer nyanserat inom SO?

Workshop

Diskussioner i klassrummet är en stor del av SO-ämnet. Under den här workshopen får du lära dig hur du gör för att få alla elever att lära sig diskutera mer nyanserat och utmana invanda tankemönster.

- Dialogbaserad pedagogik och hur du kan använda det för bättre diskussioner i klassrummet
- Hur du genom socialpedagogik kan fokusera på individen och sammanhanget framför åsikten
- En temadag är ingen quick fix – hur du kan lägga upp undervisningsstrukturer och arbeta med din ämnesprogression för att lära eleverna att diskutera nyanserat

CHRISTER MATSSON, Segerstedtinstitutet, Göteborg

Christer är grundskollärare, doktorand i pedagogiskt arbete och tillförordnad föreståndare för Segerstedtinstitutet vid Göteborgs universitet

12.00 LUNCH

13.00

Så kan elevernas analysförmåga och begrepps-förståelse stärkas genom rollspel som metod

För dig som SO-lärare kan elevernas analysförmåga, deras svaga läskondition och begrepps-förståelse vara en utmaning. Hör hur du med hjälp av rollspel som metod kan synliggöra förmågorna som eleverna ska kunna visa samt arbeta med de svåra begreppen i SO på ett framgångsrikt sätt.

- Så kan du synliggöra förmågorna för eleven för större förståelse för processen
- Rollspel som metod för att skapa större begrepps-förståelse och träning av analysförmågan
- Stor stofffrånsel i SO – så har vi löst utmaningen hos oss
- Digitala verktyg och film som stöd i processen
- Film som underlag för formativ bedömning av förmågorna
- Positiva effekter och utmaningar med arbetssättet

SUSANNA SJÖSTRAND, förstelärare SO, Örtagårdsskolan, Malmö

14.00 FIKA ☕

Röd tråd över stadierna för bättre helhet

14.30

Så kan vi synliggöra förmågorna för eleverna och hitta bedömningsuppgifter som minskar provbördan

På Västra Ramlösa skola i Helsingborg arbetar man med förmågorna i SO-undervisningen från årskurs ett och ända upp till högstadiet. Genom att skapa en röd tråd mellan stadierna genom att synliggöra förmågorna för eleven på ett tydligt sätt har man lyckats minska provbördan och skapat helheter för eleverna.

- Så har vi arbetat med processvägg för att synliggöra förmågorna så att eleverna förstår
- EPA-metoden och hur vi använder det för att träna på förmågorna och få elevdelaktighet
- Hur vi har skapat en röd tråd genom alla stadier för att tydliggöra vad eleverna ska kunna och hur de ska nå dit
- Kollegialt lärande som stöd i processen för ökad likvärdighet
- Så har vi minskat provbördan och löst utmaningen kring stoffstressen i SO-ämnena genom att skapa helheter
- Hur vi använder formativ bedömning när det gäller förmågorna

ANNIKA LUNDÉN, klasslärare årskurs 1, Västra Ramlösa skola, Helsingborg

NINA FRISTEDT, klasslärare årskurs 6, Västra Ramlösa skola, Helsingborg

16.00 BENSTRÄCKARE

16.10

Digitalt verktyg som underlättar din undervisning

Hur du kan levandegöra statistik och fakta i din SO-undervisning

Factlab är från början ett analysverktyg som företag använder sig av. I det här passet får du lära dig hur du kan använda det kostnadsfria digitala verktyget för att kunna göra jämförelser med hjälp av statistik och fakta för att levandegöra och konkretisera din undervisning.

- Stort informationsflöde och ingen tid för källkritik i dagens samhälle – så hittar du ursprungskällan inför din lektionsplanering
- Trender i världen – så kan du använda det i din undervisning
- Befolkningsutveckling och samhällsutveckling i världen – så konkretiserar du det för eleverna på ett intresseväckande sätt

MIKE ANDERSSON OLIVECRONA, Factlab

17.00 MODERATORN SUMMERAR OCH AVSLUTAR KONFERENSENS FÖRSTA DAG.

Konferensprogram

Tisdag 20 september 2016

8.45 MODERATORN INLEDER KONFERENSENS ANDRA DAG.

Enkla metoder och verktyg

8.50

Så kan digitala verktyg lyfta SO-undervisningen

Morgan Andersson är läraren som med Minecraft, spel och digitala verktyg möter eleverna i deras digitala verklighet och använder det för att hitta pedagogiska möjligheter i SO-undervisningen. Med sitt arbetssätt når han såväl omotiverade som motiverade elever och han suddar ut gränserna för vad som traditionellt anses vara SO-undervisning.

- Så kan Minecraft och spel underlätta SO-undervisningen utan att det kostar pengar
- Vad har Zombiespel och religionskunskap gemensamt? Att med hjälp av datorn suddar ut gränserna för vad som traditionellt anses vara SO-undervisning
- Hur du släpper metodmonopolet och omvandlar elevernas idéer till pedagogiska grepp
- Hela läroplanen i Minecraft – så tänker jag
- Omotiverade elever – så kan digitala verktyg väcka intresse för SO
- Hur digitala verktyg kan användas i bedömningen på ett framgångsrikt sätt

MORGAN ANDERSSON, SO-lärare, Sannaskolan, Göteborg

10.00 FIKA ☕

10.30

Historisk källkritik som bas för att hantera all källkritik – konkreta verktyg och strategier i praktiken

Att undervisa i källkritik kan vara en svår utmaning för dig som SO-lärare oavsett vilket stadie du arbetar på. I det här passet får du ta del av ett konkret verktyg för att lära eleverna den historiska källkritiken i framförallt historia och religion, men som även kan fungera som en bas för all form av källkritik.

- Betydelsen av källkritik – så får jag eleverna att förstå nyttan
- Att övervinna abstraktionerna – så hanterar jag utmaningen
- Källkritik i religion – att få eleverna att skilja på tro och vetande
- Hur du kan arbeta med källkritik i sociala medier och skrämselfpropaganda – fungerande arbetssätt

MIKAEL BRUÉR, SO-lärare, Fagrabäckskolan, Växjö

11.30

Senaste forskningen
inom SO

Guldäpplevinnare 2015

Undervisning i ett nytt medielandskap – empati och källkritik med elever som kunskapsproducenter på Internet

Cecilia fick IT-priset Guldäpplet 2015 för sitt forskningsbaserade arbete med att ta tillvara elevernas berättarglädje och kreativitet i historieundervisningen med hjälp av nya arbetssätt. Låt dig inspireras av ett arbetssätt som är relevant för eleverna, vilar på vetenskaplig grund och som blåser nytt liv i historien!

- Vad lär sig eleverna egentligen i sociala medier? Ta del av senaste forskningen och hur du kan förbättra SO-undervisningen
- Hela världen i klassrummet – så kan historieämnet och tekniken interagera framgångsrikt
- Eleverna som kunskapsproducenter på webbplatser – så blir källkritiken ett levande verktyg
- Hur jag använder mig av det centrala innehållet för att utveckla förmågorna hos eleverna
- Historiedidaktiska effekter av mitt arbetssätt
- Förslaget till nationella IT-strategin – så utvecklar eleverna sin digitala kompetens genom mitt arbetssätt

CECILIA JOHANSSON, historielärare, forskare,
Helenelundsskolan, Sollentuna

12.30 LUNCH

13.30

Interaktivt pass med
workshopinslag

Så kan du arbeta språkutvecklande med texter och begrepp för ökad läsförståelse i SO

I det här passet varvar vi teori med praktisk aktivitet så att du får verktyg och metoder för att kunna förbättra elevernas läsförståelse och begreppsorientering inom de fyra SO-ämnena.

- Vad gör SO-texter svårlästa och hur kan vetskap om detta bli till verktyg i undervisningen?
- Hur du kan arbeta med läsning av SO-texter för bättre läs- och begreppsförståelse
- Detta bör du tänka på innan, under och efter läsningen
- Tips på konkreta språkutvecklande aktiviteter till undervisningen

MARIA BJERREGARD, skolutvecklare och författare till boken
Språkutvecklande SO-undervisning, Stockholms universitet

15.00 FIKA ☕

15.30

Från TV-programledare
till prisad lärare

Finalist av Vitterhets-
priset 2014

Årets lärare 2015

Så skapar jag motivation och intresse genom konkret och tvärvetenskaplig undervisning

Lotta är TV-programledaren och producenten som efter många år i tv-branschen bestämde sig för att sadla om och börja undervisa i skolan. Genom att väcka nyfikenhet för geografi samt engagera och inspirera sina elever lyckas hon i nära samarbete med kollegor bedriva en verklighetsanknuten undervisning med studiero som når längre ut än klassrummet.

- Så kan du arbeta tvärvetenskapligt, skapa helhet och minska arbetsbörda
- Hur du kan hitta fungerande arbetssätt som får eleverna engagerade
- Att skapa en röd tråd i undervisningen – så nyttjar vi varandras ämneskompetens vid planeringen
- Framgångsfaktorer och utmaningar i arbetet med att skapa motivation och intresse
- GIS och geografi och hur du kan konkretisera ämnet för eleverna
- FN:s nya globala mål för hållbar utveckling – så kan du använda dem i din undervisning

LOTTA JANKELL, förstelärare, geografilärare,
Globala gymnasiet

16.30 MODERATOR STEN HAGBERG SUMMERAR OCH AVSLUTAR
KONFERENSEN

Vill du vara utställare på konferensen?

Teknologisk Institut erbjuder utställarplatser till företag med möjlighet till marknadsföring mot en specifik kundgrupp samt givande möten med nya och redan etablerade kunder och kontakter.

För att marknadsföra ert företag genom ett av B2B-marknadens mest kostnadseffektiva sätt, vänligen kontakta projektledare Monica Strandgren på telefon 0765-27 55 27 eller via e-post MSTR@teknologiskinstitut.se för mer information om priser och paket.

SO-dagarna 2016

Att undervisa i SO ställer höga krav på dig som lärare när undervisningstiden är begränsad samtidigt som kunskapsinnehållet är stort, läsförståelsen av SO-texter sjunker, eleverna har svårt med källkritiken, och förmågorna ska mätas. På årets SO-dagar har vi samlat några av landets främsta experter som delar med sig av konkreta tips och verktyg så att undervisningen blir lustfylld och väcker intresse.

I den alltmer digitaliserade världen vi lever i är det viktigt att låta undervisningen följa med i utvecklingen och låta **digitala hjälpmedel underlätta och skapa intresse för undervisningen.**

Hör Morgan Andersson berätta om hur du kan använda **spel och Minecraft i din SO-undervisning** och Mikael Bruér ger dig verktyg så att du kan arbeta med **källkritiken i SO** på ett framgångsrikt sätt. Missa inte **Christer Mattsson** om hur du som SO-lärare kan arbeta **förebyggande för att förhindra extremism och våldsbejakande beteenden i klassrummet** och låt dig inspireras av framgångsrika arbetssätt som ger resultat!

Varmt välkommen!

Monica Strandgren
Projektledare och legitimerad lärare
Teknologisk Institut
0765-27 55 27

Lär dig mer om

- Språkutvecklande arbetssätt i SO
- Källkritik i praktiken – elever som kunskapsproducenter på internet
- Senaste forskningen inom SO
- Hur du kan arbeta tvärvetenskapligt för att minska arbetsbörda
- Att levandegöra statistik och fakta till nytta för din undervisning

Röster från förra årets konferens

”Hög nivå, bra bredd”

”Mycket hög nivå på föreläsningarna. Jag går härifrån och är mycket nöjd”

SO-dagarna 2016

Varför ska du gå på SO-dagarna 2016?

- Underlätta din SO-undervisning med hjälp av digitala verktyg
- Lär om språkutvecklande arbetssätt i SO för bättre läs- och begreppsförståelse
- Förebygg extremism och våldsbejakande beteende
- Lär eleverna att diskutera nyanserat i SO
- Källkritik i alla SO-ämnen – konkreta verktyg och metoder
- Inspireras av konkreta arbetssätt i praktiken

TRE ENKLA SÄTT ATT ANMÄLA DIG

 www.teknologiskinstitut.se/konferens

 info@teknologiskinstitut.se

 031-350 55 00

Priser	Boka t o m 17 juni	Ordinarie pris
Konferens	4 980 kr	5 580 kr

600 kr
i rabatt

I priset ingår lunch och förfriskningar under fikapauser. Anmälningsbekräftelse och faktura sändes efter mottagen anmälan. Moms tillkommer på priserna ovan. Rabatter och erbjudanden går ej att kombinera.

DATUM OCH PLATS

Stockholm

19-20 september (con 3020)

Hotell Birger Jarl, Birger Jarlsgatan 61 A

ÖVRIG INFORMATION

På www.teknologiskinstitut.se hittar du praktisk information och tips på boende. Anmälan är bindande, för av- och ombokningsregler vänligen se hemsidan. Har du övriga frågor kontakta gärna projektledaren Monica Strandgren på mstr@teknologiskinstitut.se. Teknologisk Institut förbehåller sig rätten till ändringar av program, tid och plats.

ANDRA UTBILDNINGAR I TEKNOLOGISK INSTITUTS REGI

- Specialpedagogikdagarna
- Konkret matematik (håll utkik på webben!)
- Framtidens läromedel

Se www.teknologiskinstitut.se för datum och mer information

**TEKNOLOGISK
INSTITUT**